

El cel també és seu

Ratapinyada d'aigua

Myotis daubentonii
Família Vespertilionidae

Per David García

Com és?

Es tracta d'una ratapinyada de mida mitjana que presenta, normalment, la cara de color rosaci, el dors és d'un roig terrós a negrós i el ventre clarament contrastat d'un to blanc brut. Els caràcters morfològics més destacables són: peus grans, majors que la meitat de la tibia; el plagiopatagi està inserit a la meitat del peu; l'espól ocupa dues terces parts del costat de l'uropatagi; i l'extrem del tragus quasi arriba a la meitat de la longitud de l'orella, que és relativament més curta que en altres espècies del gènere *Myotis*. Els juvenils són grisacis i presenten una taca negra al llavi inferior. És necessària la seva identificació en mà, ja que es pot confondre amb altres espècies del gènere *Myotis*, com és el cas de *Myotis escalerae* o *Myotis capaccinii*.

La ratapinyada d'aigua emet crits ultrasònics en freqüència modulada (FM) entre 77 a 32 KHz, amb una intensitat màxima entorn de 47 KHz, semblants als crits de la ratapinyada de peus grans, *Myotis capaccinii*.

Quins són els seus costums?

Aquest quiròpter s'alimenta a cursos i masses d'aigua on depreda sobre la superfície de l'aigua i fins i tot sobre preses submergides (larves d'insectes), que captura amb ajuda de l'uropatagi. També caça a les proximitats d'aquests medis aquàtics i s'alimenta de preses que captura al vol, com ara dípters, lepidòpters i neuròpters.

Es tracta d'un quiròpter especialment fissurícola, que s'endinsa dins una àmplia varietat de forats. Empra com a refugi petits forats als arbres i esquerdes d'edificacions, cavitats i mines. A Europa normalment empra per criar els forats dels arbres, a més dels de les edificacions, mentre que les coves les sol emprar per a hivernar. Tot i així, a Menorca s'ha comprovat que té certa preferència per les cavitats, i les empra tant com a refugi com per, en alguns casos, criar.

Els refugis solen estar molt pròxims a masses d'aigua de rius, embassaments i canals, i es despla-

ça entorn dels 2-4 quilòmetres entre els refugis i les masses d'aigua. Aquests desplaçaments solen discurrir per les proximitats de zones arbrades. Durant el període de cria hi ha una certa segregació sexual a les colònies, que respon a la competència per les àrees d'alimentació òptimes en les immediacions de colònies de cria, en benefici de les femelles. Tot i així, dins aquestes colònies també hi trobam la presència d'alguns mascles adults, els quals són tolerats per les femelles amb el propòsit d'afavorir la termoregulació de la colònia. Les colònies de cria solen estar formades per entre 10 i 100 exemplars. La colònia no sempre sol estar agrupada en un mateix lloc, pot estar fragmentada en subgrups més petits que interactuen amb la colònia major.

A quines illes la podem trobar?

s tracta d'una espècie recentment descoberta a les Illes Balears, concretament a s'Albufera des Grau (Menorca). Fins al moment només es

coneix la seva presència a Menorca, on va ser descoberta l'any 2008.

Les amenaces i mesures per a la seva protecció

És una de les espècies més abundants d'Europa. Presenta poblacions estables, i fins i tot s'ha constatat un cert increment en algunes zones. L'alteració i destrucció dels seus refugis constitueix un dels principals problemes de conservació de l'espècie, a més de l'alteració dels medis aquàtics que causa una disminució de la disponibilitat de preses. Dins l'àmbit del Parc Natural de s'Albufera des Grau la ratapinyada d'aigua és abundant, tot i que fora d'aquesta àrea protegida és rara.

En l'actualitat, les poblacions de s'Albufera des Grau són objecte d'un programa de seguiment que es desenvolupa d'ençà que es va descobrir la seva presència a l'illa. Aquest programa té, entre altres objectius, conèixer la dinàmica demogràfica d'aquest petit quiròpter, l'ús dels seus refugis i els moviments estacionals.

La ratapinyada d'aigua figura a la Llista d'espècies silvestres en règim de protecció Especial. Com que

és una espècie descoberta recentment a l'arxipèlag balear no disposa, per tant, de cap figura de protecció específica, com podria ser estar in-

closa dins el Catàleg d'espècies amenaçades de les Illes Balears. •

